

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Ek/221/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119222284
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119222284.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávnenej: mal. Q. K., nar. X.XX.XXXX, bytom K. 7, XXX XX O., zast. zák. zástupcom: M. M. K., nar. XX.XX.XXXX, V. XX, XXX XX Q., Z. kráľovstvo, právne zast.: Advokátska kancelária Nicol Hlaváčiková s.r.o., advokát, so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 51 176 831, proti povinnému: T. V. K. O., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX O., o vymoženie zameškaného výživného vo výške 6.681,78 Eur, vedenej u súdneho exekútora, JUDr. Hildegardy Laclavíkovej, so sídlom exekútorského úradu Slovenská 52, 080 01 Prešov, IČO: 37 881 485, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, o sťažnosti povinného voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica vydaného vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 13Ek/221/2019 zo dňa 13.11.2019, takto

rozhodol:

I. Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Ek 221/2019 zo dňa 13.11.2019 m e n í tak, že exekúciu zastavuje podľa § 61k ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania v súvislosti s konaním o sťažnosti .

o d ô v o d n e n i e :

1/ Mal. oprávnená sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 06.02.2019, podaným prostredníctvom právneho zástupcu splnomocneného jej matkou, domáhala od povinného vymoženiu zameškaného výživného vo výške 6.681,78 Eur, na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017, vykonateľného dňa 16.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 9CoP/21/2017-649 zo dňa 31.10.2017.

2/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 13.11.2019 rozhodnutie, ktorým zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie (výrok I.) a nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal tak oprávnenému ako ani povinnému (výroky II. a III.). Povinný sa návrhom na zastavenie exekúcie domáhal jej zastavenia z dôvodu, že návrh na vykonanie exekúcie podala neoprávnená osoba, keďže matka oprávnenej v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie nebola oprávnená zastupovať záujmy mal. Q. a maloletá právny úkon vykonaný matkou neschválila. Uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 28P/141/2018-96 zo dňa 08.10.2018, bola totiž zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený zastupovať jej záujmy. Ďalej poukázal na skutočnosť, že na Okresnom súde Prešov je pod sp. zn. 25C/20/2017 vedené konanie, v ktorom sa rieši skutočnosť majúca podstatný význam pre vedenie exekúcie. Matka sa duplicitne domáha zaplataenia nárokov oprávnenej v jej mene. Dokiaľ nebola určená výška výživného súdom, povinný poukazoval na bankový účet matky sumu vo výške 1.161,79 Eur mesačne s vedomím, že ak by vznikla v budúcnosti situácia a súd rozhodol o zvýšení výživného, nebude nutné uhrádzať zo strany otca naraz značnú sumu peňazí. Matka nebola oprávnená prisvojiť si, ani použiť finančné prostriedky pre maloletú na iný účel. Jej konanie je v rozpore so záujmami oprávnenej, napriek tomu žiada uhradiť duplicitne výživné. Zákonná zástupkyňa oprávnenej k návrhu povinného uviedla, že predmetom tohto konania je zameškané výživné za obdobie kedy bola maloletá právoplatne zverená matke a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu, preto žiadala o pokračovanie v exekúcii. Skutočnosť,

že maloletá bola dočasne zverená povinnému od októbra 2018, teda od obdobia, ktorého sa tento návrh ani netýka, nemá žiadnu relevanciu. Oprávnená žiadala, aby na podanie povinného v mene maloletej bolo prihladané ako podanie neoprávnenou osobou. Povinný preukázal iba platenie výživného v období od 02.03.2015 do 02.11.2016. Nesúhlasila s tvrdením povinného, že uhradil výživné na mal. Viliama Balaru a toto výživné chcel započítať na výživné pre mal. Annu Balarovú. Povinný sa nemôže zbaviť exekučného konania tým, že iniciuje civilné konanie, v ktorom bude žiadať určenie, že tu nie je právo oprávnenej z exekučného titulu.

3/ Za použitia ustanovení § 61k ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 5, § 61l ods. 3, § 61o ods. 1, § 61h ods. 1 písm. e) a § 61n ods. 1 písm. h) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) vyšší súdny úradník návrh povinného posúdil ako nedôvodný, keďže povinný nepreukázal žiadnu úhradu zameškaného výživného za obdobie, ktoré je predmetom tohto sporu. Na podanie označené ako podanie návrhu na zastavenie spolu so späťvzatím návrhu, vyšší súdny úradník neprihliadol, nakoľko toto podanie bolo podané v mene oprávnenej, ktoré uskutočnil povinný ako zákonný zástupca.

4/ Ďalej uviedol, že exekúcia sa vedie na zameškané výživné v celkovej výške 6.681,78 Eur (4.418,81 Eur + 262,97 Eur + 2000 Eur = 6.681,78 Eur). Za rok 2017 mal povinný zaplatiť výživné 9 x po 1000 Eur, no zaplatil iba 4.418,81 Eur. Za január 2018 zaplatil sumu len vo výške 737,03 Eur, čím mu vznikol dlh vo výške 262,97 Eur. Povinný bol na základe rozsudku povinný zaplatiť výživné vo výške 11.045,98 Eur. Zo sumy 7 000 Eur, ktoré bol povinný uhradiť (ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie) uhradil iba 5000 Eur. Dlh na zameškanom výživnom tak vznikol vo výške 2000 Eur. Povinný doručil súdu e-mailovú komunikáciu, ktorá nijakým spôsobom nepreukazovala uhradenie dlhu na zameškanom výživnom. V predmetných e-mailoch len oznamoval započítanie výživného, ktoré bolo uhradené na syna, k čomu vyšší súdny úradník uviedol, že pri výživnom započítanie nie je možné. Ďalej povinný doručil súdu potvrdenie z ČSOB, a.s. v ktorom je uvedené, že boli vykonávané pravidelné platby od dňa 02.03.2015 do 02.11.2016 vo výške 1.161,79 Eur mesačne a dňa 01.12.2016 platba vo výške 497,91 Eur. No po ich posúdení, vyšší súdny úradník konštatoval, že uvedené platby sa netýkali výživného na podklade, ktorého je vedená exekúcia. Exekúcia je vedená za obdobie zameškaného výživného od roku 2017 a obdobie priznané exekučným titulom rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 24P/43/2015 zo dňa 23.03.2017. Povinný tak nepreukázal splnenie dlhu, pričom z mailovej komunikácie vyplývalo, že započítal výživné, ktoré bolo uhradené na syna.

5/ K námietke povinného, že návrh podala neoprávnená osoba (nakoľko Okresný súd Prešov rozhodol neodkladným opatrením č.k. 28P/141/2018 zo dňa 08.10.2018, ktorý sa stal vykonateľným dňa 08.10.2018, že mal. Annu Balarová zveruje do osobnej starostlivosti otca (povinného), ktorý bude zastupovať a spravovať jej majetok) uviedol, že súd žiadnym spôsobom v predmetnom rozhodnutí neurčil a ani nezmenil vyživovaciu povinnosť. Povinný je viazaný rozhodnutím Okresného súdu Prešov, sp. zn. 24P/43/2015 zo dňa 23.03.2017, vykonateľným dňa 16.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoP/21/2017 zo dňa 31.10.2017. Povinný tak bol povinný uhrádzať bežné výživné vo výške 1000 Eur spolu so zameškaným výživným k rukám matky. Matka bola predmetným rozhodnutím určená ako platobné miesto a preto povinný bol povinný poukazovať výživné na jej účet. Preto nemožno vychádzať z tvrdení povinného, že matka maloletej nebola oprávnená na podanie návrhu na vykonanie exekúcie, keď povinný nepreukázal žiadnu platbu týkajúcu sa sporného obdobia. Výživné, na ktoré mala a má oprávnená nárok má byť poukazované na účet matky a povinný je zaviazaný si túto povinnosť plniť, kým súd nerozhodne o zmene vyživovacej povinnosti. Povinný mal platiť zameškané výživné na účet matky (zák. zást. oprávnenej) za obdobie, v ktorom mala na to nárok na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Bežné výživné oprávnená nežiadala vymôcť, preto sa vyšší súdny úradník otázkou úhrad bežného výživného nezaoberal. Na základe vyššie uvedených skutočností návrh povinného na zastavenie exekúcie ako nedôvodný zamietol v celom rozsahu podľa § 61l ods. 3 Exekučného poriadku.

6/ Proti rozhodnutiu bola v zákonom stanovenej lehote povinným podaná sťažnosť, ktorou žiadal rozhodnutie zrušiť a exekúciu zastaviť. Mal za to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať

za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom podporne citoval z rozhodnutí Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 115/03, sp.zn. IV. ÚS 252/04 z 31. augusta 2004, sp. zn. I ÚS 327/2010, sp. zn. I. ÚS 350/08 a uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Obdo/24/2017.

7/ Povinný naďalej zotrvával na tvrdení, že návrh bol podaný neoprávnenou osobou, keďže matka M.á v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie nebola oprávnená zastupovať záujmy mal. oprávnenej a mal. oprávnená právny úkon vykonaný matkou neschválila, čo predstavuje skutočnosť brániacu vymáhateľnosti exekučného titulu. Bolo povinnosťou súdu vysporiadať sa s procesnou spôsobilosťou matky na podanie návrhu na vykonanie exekúcie. Povinný v návrhu na zastavenie exekúcie informoval súd, že v zmysle právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Prešov, č.k. 28P/141/2018-96 zo dňa 08.10.2018, nie matka, ale on sám je oprávnený na zastupovanie maloletej a spravovanie jej majetku. Vo svojom rozhodnutí však súd nedal žiadnu odpoveď prečo otca nepovažuje za oprávnenú osobu, ani to, z akých právnych skutočností vychádzal pri vyslovení názoru, že matka mala byť dňa 06.02.2019 oprávnená na zastupovanie maloletej Anny Balarovej. Matka podaným návrhom na vykonanie exekúcie nevyhá svoju pohľadávku, ale pohľadávku svojej dcéry, pričom v čase podania návrhu celkom zrejme koná v rozpore so záujmami maloletej, ktorá je zverená otcovi a ktorý sa o ňu stará.

8/ Okrem toho namietal, že mu nebolo doručené žiadne vyjadrenie matky oprávnenej. Súd si nemal ako verifikovať jej tvrdenia so skutočným stavom, preto dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Maloletej bolo rozhodnutím Okresného súdu Prešov, č.k. 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017, priznané výživné v sume 1000,- Eur mesačne od 01.06.2015. Po jeho právoplatnosti v zmysle predloženej e-mailovej komunikácie udelil povinný matke súhlas, aby ním poukázané platby v celkovej výške 11 285,96 Eur použila na výživné pre oprávnenú a súčasne matkou prijaté platby určil na výživné oprávnenej v zmysle vykonateľného výroku III a vykonateľného výroku IV uvedeného rozhodnutia. Dňa 15.06.2018 otec prevzal maloletú Q. v Kodani (čo preukazoval letenkami) a od tohto momentu je u neho. Následne bola oprávnená rozhodnutím Okresného súdu Prešov zo dňa 08.10.2018 zverená do osobnej starostlivosti otca. Podľa jeho tvrdení, v roku 2015 vznikol oprávnenej nárok na výživné v sume 7 000,- Eur, v roku 2016 v sume 12 000,- Eur, v roku 2017 v sume 12 000,- Eur a v roku 2018 v sume 5 500,- Eur (5 x 1000,- Eur + alikvótna časť za mesiac jún v sume 500,- Eur). Matka na výživu dcéry mala od otca preberať platby od 01.06.2015 do 15.06.2018, teda doby, do ktorej sa oprávnená zdržiavala u matky, v celkovej výške 36 500,- Eur. V roku 2015 povinný uhradil 8 133,79 Eur, resp. 6 972,- Eur (po vrátení sumy 1161,79 Eur matkou ešte v roku 2015, čím sama potvrdila, že jej nárok na prijatie platby za výživné nevznikol za obdobie, keď sa deti u nej nenachádzali). V roku 2016 uhradil na účet matky sumu vo výške 13 277,60 Eur, v roku 2017 sumu vo výške 5 974,92 Eur a v roku 2018 sumu vo výške 11 737,03 Eur. Na základe uvedeného matka na výživu oprávnenej obdržala v rozhodnom období celkovo sumu 37 961,55 Eur, t.j. o 1 461,55 Eur viac. Uvedené skutočnosti preukazoval potvrdeniami banky o vykonaní platieb na bankový účet matky. Zdôraznil, že podľa názoru súdu má platiť výživné v prospech maloletej na účet matky, pričom maloletá sa u matky nenachádza. Právo matky požadovať zaplatenie výživného k jej rukám bolo spojené so zverením mal. Anny Balarovej do jej osobnej starostlivosti, ktorá bola povinná ako rodič zabezpečovať uspokojovanie jej potrieb. Matka sa dlhodobo zdržiava vo Švédsku a nie je v jej reálnych schopnostiach a možnostiach zabezpečovať uspokojovanie potrieb maloletej na Slovensku.

9/ Povinný, v čase keď nebola určená výška zvýšeného výživného súdom, poukazoval na bankový účet matky sumu vo výške 1161,79 Eur mesačne pre prípad zvýšenia výživného na maloletú oprávnenú, ktorého sa matka oprávnenej domáhala pred Okresným súdom Prešov. Povinný matke oprávnenej posielal platby na jej účet za účelom tezurácie výživného (úhrady výživného, ktoré sa stane splatným v budúcnosti). V konkrétnom prípade s prihliadnutím aj na dĺžku samotného konania o udelení súhlasu matke na vycestovanie s dcérou do Švédska a zvýšenie výživného existovali na strane otca dôvody hodné osobitného zreteľa. Otec postupoval týmto spôsobom v záujme svojej dcéry, aby neboli ohrozené jej odôvodnené potreby vo Švédsku veriac, že na základe potvrdení z banky o úhrade platieb bude dostatočne preukázané, že si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plnil. Matka podaným návrhom na vykonanie exekúcie v mene maloletej celkom zjavne vykonáva práva a povinnosti bez právneho dôvodu a svojím konaním zasahuje do práv a oprávnených záujmov maloletej Anny a jej výkon je vzhľadom na vyššie opísaný skutkový stav v rozpore s dobrými mravmi. Konanie matky je v rozpore aj so súkromnoprávnou zásadou zákazu zneužitia práva. V možnostiach súdu je vec posúdiť v tom smere, či

výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, odoprieť právnu ochranu uplatňovaného práva. Aplikácia tohto ustanovenia umožňuje aj zásah do výkonu už existujúceho práva vyplývajúceho z občianskoprávných vzťahov. Vzhľadom na predložené dôkazy v konaní nemôže byť sporná skutočnosť, že otec matke uhradil platby, ktoré určil na výživu dcéry. Matka sa vôbec nevyjadřila na aký účel použila platby, ktoré jej zaslal na výživu maloletej Anny a ani nepreukázala, že by výživné povinný neuhradil. Matka nemohla prijaté platby od otca použiť na výživu syna (ktorý už v tom čase nebol v jej starostlivosti), ani ho nemala ako spotrebovať. Ďalej uviedol, že momentom určenia platby matke, nastali účinky splnenia dlhu v zmysle § 559 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. V roku 2015 vrátila povinnému platbu v sume 1161,79 Eur, teda nepriamo potvrdila svojím konaním vzniknutý preplatok, ďalšie prijaté platby povinnému nevrátila, čo nepriamo potvrdzuje, že platby prijala na výživné pre maloletú Annu. Otec si svoje vyživovacie povinnosti plnil nie len formou peňažných plnení poukazovaných na bankový účet matky, ale súčasne dcére zabezpečoval jej potreby zakúpením vecí na uspokojovanie jej potrieb.

10/ Za nesprávne považoval aj tvrdenie súdu, o započítaní výživného, ktoré bolo uhradené na syna. Povinný žiadnym právnym úkonom nezapočítal výživné na syna s výživným určeným pre maloletú Q.. Syn sa v rozhodnom období, t.j. od 02.03.2015 do 02.11.2016, nachádzal u otca a matka nemala žiaden legálny nárok na nakladanie s finančnými prostriedkami pre syna. Po tom, ako bol syn Z. zverený na základe súdneho rozhodnutia do osobnej starostlivosti otca, došlo k dohode medzi matkou a otcom, na základe ktorej matka dlžné výživné na syna v sume 1600,- Eur uhradila priamo na účet syna.

11/ Matka oprávnenej k sťažnosti povinného uviedla, že povinný citujúc rôznorodú judikatúru a poukazujúc na všemožné, so sporom nesúvisiace skutočnosti sa snaží odlákať pozornosť od jednoduchého skutkového základu tejto exekučnej veci. Jeho argumenty sú opätovne vystavané na mylnej predstave, že je jediným zákonným zástupcom maloletej, pričom sa v jej mene dožaduje zastavenia exekúcie voči svojej osobe, čím sa chce zbaviť povinnosti uloženej mu exekučným titulom. K otázke zastupovania maloletej v tomto konaní zopakovala, že zákon vyslovene vylučuje, aby maloletú otec v tomto konaní zastupoval. Zároveň je zo zákona zrejmé, že ju ako zákonný zástupca môže zastupovať matka. Povinný pritom nerozlišuje medzi právom zastupovať dieťa rodičom a otázkou osobnej starostlivosti o dieťa. Zastupovanie maloletej otcom v konaní voči nemu samému je príkladom rozporu záujmov uvedeným v § 31 ods. 2 zákona o rodine. Predmetom tohto exekučného konania je vymoženie dlžného výživného za obdobie, počas ktorého bola maloletá právoplatne zverená matke a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu riadnym výživným a rovnako tak bol zaviazaný v pravidelných mesačných splátkach splácať dlžné výživné, všetko k rukám matky. Túto svoju povinnosť si pritom dobrovoľne splnil iba čiastočne, čo bolo uvedené a preukázané v návrhu na začatie exekúcie. Skutočnosť, že bola maloletá dočasne zverená povinnému od októbra 2018, teda od obdobia, ktorého sa tento návrh ani len netýka, nemá žiadnu relevanciu. V čase, kedy si povinný riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, a ktorý je predmetom tohto konania, bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a povinnému bolo zreteľne uložené prispievať k rukám matky na jej výživu. Povinný neuvádza jediný prijateľný ani racionálny dôvod, pre ktorý by mal mať morálne či zákonné právo sám seba zbaviť povinnosti plniť judikovaný záväzok. Už vôbec nie, z čoho odvodzuje svoje právo podať v mene maloletej návrh, ktorý je úplne zrejme v jej neprospech a sleduje iba jeho záujmy. Povinný taktiež zjavne úplne opomína, že zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov nemá žiaden vplyv na právo oboch rodičov dieťa zastupovať. Právo dieťa zastupovať predsa tvorí eminentnú súčasť rodičovských práv a povinností a žiaden z rodičov oň rozhodne neprichádza napríklad preto, že jednému z rodičov bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti a bolo mu určené dieťa v rozsahu tejto bežnej osobnej starostlivosti zastupovať. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadala, aby sa na sťažnosť povinného v rozsahu, v akom je podaná v mene maloletej (zo sťažnosti nie je jednoznačné, kým je vlastne podaná, či iba maloletou zastúpenou otcom alebo len otcom), neprihliadalo ako na úkon vykonaný neoprávnenou osobou.

12/ Vo vzťahu k námietkam povinného, že exekúcia nie je dôvodná, pretože údajne matka prijala platby na maloletú v celom rozsahu je nepravdivé a zavádzajúce. Povinný k tvrdeniu o údajnom splnení svojej povinnosti predložil potvrdenie z ČSOB, a.s., zo dňa 24.04.2019, z ktorého vyplýva, že povinný uhradil matke v pravidelných mesačných intervaloch od 02.03.2015 do 02.11.2016 sumu vo výške 1.161,79 EUR a dňa 01.12.2016 uhradil matke už len 497,91 EUR. Rovnoco povinný predložil dve e-mailové správy, ktoré adresoval matke. V tej zo dňa 05.06.2017 povinný vyslovene odkazuje na e-mail zo dňa 14.05.2017, ktorý adresoval právny zástupca povinného právnej zástupkyňi matky. Uvedený e-mail už

povinný nepredkladá a práve v ňom je plne demaskovaná jeho absurdná predstava o spôsobe splnenia vyživovacej povinnosti, ktorá je predmetom tohto konania. V správe zo dňa 14.05.2017 totižto právny zástupca otca uvádza: Dobrý večer, po prejednaní veci s klientom p. T. v mene klienta navrhujeme nasledovné riešenie: T. súhlasí, aby ním poukázané finančné prostriedky na účet matky v období od 7/2015 do 11/2016 určené ako výživné pre Z. v sume 11285,96€ matka použila na úhradu dlžného výživného pre Q...“ Z., je starším dieťaťom matky maloletej a povinného, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 7C/83/2005-30 zo dňa 23.01.2006 na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou vo výške 663,88 EUR (pôvodne 20.000,- SK). Týmto rozhodnutím bola zároveň aj maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 497,91 EUR (pôvodne 15.000,- SK), čo spolu činí sumu vo výške 1.161,79 EUR, ktorej úhradu povinný preukazuje. Povinnosť otca prispievať na výživu Z. bola zmenená čiastočným rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P/43/2015 zo dňa 03.11.2016 - preto od daného času, od decembra 2016, prestal povinný prispievať na výživu Z.. Sumu, ktorú však na jeho výživu poukazoval k rukám matky do novembra 2016 nemôže povinný „započítať“, „určiť“ či „prikázať“ na výživné maloletej Q.. Inak povedané, povinný tvrdí, že si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej Q. splnil uhradením výživného pre maloletého Z., čo opäť raz zákon (o rodine) výslovne v § 76 ods. 2 zakazuje. Povinný netvrdí ani nepreukazuje okrem vyššie uvedenej neudržateľnej línie nič, čo by preukazovalo uhradenie vymáhanej časti výživného.

13/ K sťažnosti doloženému novému potvrdeniu z ČSOB, a.s., zo dňa 29.11.2019, dodala, že z neho vyplýva iba to, že na účet matky poukázal platby, ktoré matka sama uviedla a identifikovala už v samotnom návrhu na vykonanie exekúcie, pričom neboli vo výške určenej exekučným titulom. V tomto potvrdení uvádzané platby boli už riadne doložené matkou v prehľade pohybov na jej účte za dané obdobie. Súd prvej inštancie správne a presvedčivo tieto skutočnosti ustálil, odôvodnil a premietol do svojho rozhodnutia. Na preukázanie vyššie uvedeného sme predložili: (i) e-mail zo dňa 14.05.2017 (už v spise), (ii) čiastočný rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P/43/2015 zo dňa 03.11.2016 (už v spise), (iii) e-mail zo dňa 07.07.2017 (už v spise). S prihliadnutím na vyššie uvedené navrhla, aby sa v exekúcii riadne pokračovalo.

14/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok (ďalej len „Exekučný poriadok“) sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

15/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

16/ Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

17/ Podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak a/ po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku, b/ exekučný titul bol zrušený, c/ je tu dôvod podľa osobitného predpisu, pre ktorý sú uznanie alebo výkon cudzieho exekučného titulu neprípustné, ibaže ho bolo možné v konaní už skôr uplatniť (§ 54 ods. 2), d/ sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu.

18/ Podľa § 26 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

19/ Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

20/ Podľa § 68 ods. 1 CSP v rozsahu v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

21/ Po preskúmaní sťažnosti povinného voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka a ďalších písomností nachádzajúcich sa v elektronickom exekučnom spise sp. zn. 13Ek 221/2019, v súlade s citovanými

zákonými ustanoveniami súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP, pričom zistil, že vyšší súdny úradník nepostupoval a nerozhodol správne.

22/ Maloletá oprávnená prostredníctvom svojej zákonnej zástupkyne - matky - sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhala zaplatenia zameškaného výživného za obdobie od apríla 2017 do januára 2019 vo výške 6 681,78 Eur. Exekúcia sa vedie na podklade výrokov III. a IV. exekučného titulu, ktorým je rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 24P/43/2015 zo dňa 23.03.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoP/21/2017 z 31.10.2017, a ktorým bola povinnému súdom určená vyživovacia povinnosť na oprávnenú mesačne 1 000 Eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.06.2015 (výrok III.). Dlžné výživné (výrok IV. v spojení so zmeňujúcim rozsudkom krajského súdu) za obdobie od 01.06.2015 do 28.02.2017 vo výške 11 045,98 Eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 500 Eur spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok.

23/ Dôvodom podanej sťažnosti ako i návrhu na zastavenie exekúcie zo strany povinného bolo tvrdenie, že návrh na vykonanie exekúcie podala neoprávnená osoba, keďže mal. oprávnená bola na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Prešov, sp. zn. 28P/141/2018 zo dňa 08.10.2018 zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý je povinným v tomto exekučnom konaní a že súd bez bližšieho zdôvodnenia neuviedol, prečo sa nezaoberal späťvzatím návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý povinný podal ako zákonný zástupca oprávnenej. Ďalším dôvodom zastavenia exekúcie bolo tvrdenie, že povinný voči oprávnenej nemá dlh na výživnom.

24/ Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonnou povinnosťou, ktorá v sebe zahŕňa právo dieťaťa na výživu a s tým korešpondujúcu povinnosť obidvoch rodičov dieťa vyživovať. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa; nie rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Ak si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu určenú právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou, povinný rodič neplní, dieťa má právo domáhať sa splnenia tejto povinnosti jej núteným výkonom. Pri vymáhaní pohľadávok výživného je teda oprávneným dieťa, v prospech ktorého je výživné priznané, a povinným je rodič, ktorému bola uložená povinnosť platiť. Oprávnenie vymáhať výživné proti druhému rodičovi v exekučnom konaní prislúcha tomu z rodičov, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

25/ V posudzovanej veci je predmetom exekúcie výživné za obdobie (apríl 2017 až január 2019), kedy mala matka mal. oprávnenú vo svojej osobnej starostlivosti, ale aj obdobie, kedy sa podľa zhodných tvrdení účastníkov maloletá nachádzala u povinného (od 15.06.2018) a kedy bola zverená neodkladným opatrením do starostlivosti povinného (od októbra 2018). Uvedené výživné mal povinný podľa exekučných titulov uhrádzať k rukám matky. Právoplatnosťou rozhodnutia o neodkladnom opatrení došlo k zmene pomerov, keď bola maloletá oprávnená zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý mal oprávnenú zároveň zastupovať a spravovať jej majetok. Skutočnosť, že oprávneným z výživného je výlučne maloleté dieťa, sa potom odráža v rovine procesno-právnej tak, že aktívne vecne legitimovanými v exekučnom konaní, v ktorom sa vymáha zameškané výživné, sú len maloleté deti. Iba z dôvodu nedostatku ich spôsobilosti na procesno-právne úkony je potrebné, aby boli zastúpené rodičom, ktorý ich podľa rozhodnutia súdu je oprávnený zastupovať. Ak je potom takéto exekučné konanie vyvolané návrhom maloletých detí podaným v ich mene rodičom, ktorý nie je podľa rozhodnutia súdu oprávnený vykonávať ich zastupovanie pri právnych úkonoch, návrh na začatie exekučného konania trpí vadou nedostatku procesnej legitímácie navrhovateľa, čo vedie konajúci exekučný súd k zastaveniu exekúcie. Matka maloletej oprávnenej tak už v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie nebola v dôsledku zmeny súdneho rozhodnutia oprávnená maloletú oprávnenú zastupovať a ani v jej mene splnomocniť právnu zástupkyňu na podanie návrhu na vykonanie exekúcie a zastupovanie v exekučnom konaní.

26/ Hoci bola vyživovacia povinnosť rozhodnutím súdu určená povinnému a doposiaľ zmenená nebola, zmenou pomerov v roku 2018, odkedy sa mal. oprávnená nachádza u povinného (a to aj na základe neodkladného opatrenia, ktorým mu bola zverená), bolo by v tomto prípade nelogické a v rozpore so zmyslom platenia výživného určeného maloletému dieťaťu k rukám rodiča, u ktorého sa dieťa nachádza, aby povinný zaplatil na výživu mal. oprávnenej k rukám (na účet uvedený v návrhu na vykonanie exekúcie o ktorom zhodne matka a otec tvrdili, že je účtom matky) matky oprávnenej za predošlé obdobie, a to preto, že matka by ho musela následne poukázať mal. oprávnenej, ktorej výživné patrí, a ktorá sa už v súčasnosti nachádza u povinného (teda de facto by peniaze vrátila k rukám povinného, ktorý spravuje jej majetok). Ak by si matka oprávnenej výživné určené oprávnenej ponechala,

nejednalo by sa potom o plnenie výživného, ale o jeho kompenzáciu (ak hradila výživné za rozhodné obdobie namiesto povinného), na ktorý nárok v rámci tohto exekučného konania však nedisponuje exekučným titulom, keďže sama nie je oprávnenou z exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 9CoP/21/2017-649 zo dňa 31.10.2017.

27/ V tejto súvislosti sudca poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 222/2011 zo dňa 31.05.2011, v ktorom súd riešil obdobnú situáciu (matka maloletých detí podala návrh na vykonanie exekúcie na vymożenie výživného za predošlé obdobie, kedy boli deti v jej osobnej starostlivosti, pričom v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie už boli deti predbežným opatrením zverené do starostlivosti otca). Ústavný súd v ňom uviedol aj spôsob, akým sa má rodič domôcť vymożenia výživného, ktoré platil za povinného rodiča v dotknutom období, a to nasledovne: „Výživné je vyjadrením práva maloletých osôb na zabezpečenie potrebnej úrovne uspokojovania ich životných potrieb. Ak teda rodič zaviazaný súdnym rozhodnutím poskytovať výživné na maloleté deti k rukám druhého rodiča svoju povinnosť nesplní, a v dôsledku toho druhý rodič zabezpečuje výživu maloletých detí v celom rozsahu zo svojho vlastného majetku, ide v súkromnoprávnej rovine po právnej stránke o bezdôvodné obohatenie povinného rodiča na úkor rodiča, ktorý zabezpečoval výživu maloletých detí v plnom rozsahu (podľa § 454 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám). Tento rodič potom môže v súdnom konaní navrhovať vydanie bezdôvodného obohatenia, nie však zaplatenie výživného, ktoré hmotno-právne náleží výlučne maloletým deťom.“

28/ Na základe uvedených skutočností, keď v danom prípade v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie matkou (resp. ňou splnomocnenou právnu zástupkyňou) mal. oprávnenej, rodičovské práva, ktorých súčasťou je aj zastupovanie maloletých detí (§ 28 ods. 1 písm. b/ zákona o rodine) vykonával povinný, nie matka mal. oprávnenej, a ktorú skutočnosť súd zistil až na základe návrhu povinného a ním predloženého rozhodnutia o neodkladnom opatrení, bol potom návrh na vykonanie exekúcie podaný osobou, ktorá nebola oprávnená taký návrh podať. Z uvedeného dôvodu tak súd zistil, že neboli naplnené predpoklady pre vykonanie exekúcie, preto nastal dôvod zastavenia exekúcie predpokladaný ustanovením § 61k ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku. Sudca podľa ustanovenia § 250 ods. 2 CSP rozhodnutie zmenil tak, že exekúciu zastavil podľa § 61k ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku. Nakoľko súd exekúciu zastavil z vyššie uvedeného dôvodu, ďalej sa už z dôvodu procesnej hospodárnosti nezaoberal tvrdeniami povinného o neexistencii dlhu na výživnom voči mal. oprávnenej.

29/ Podľa § 199a ods. 2 Exekučného poriadku trovami povinného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom na zastavenie exekúcie.

30/ Podľa § 199d ods. 2 Exekučného poriadku, povinný má voči oprávnenému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v exekučnom konaní platil, ak mu súd na jeho návrh priznal ich náhradu v súvislosti s rozhodnutím o zastavení exekúcie z dôvodu, ktorý možno oprávnenému pričítať.

31/ Vo vzťahu k výrokom II. a III. napadnutého uznesenia o trovách oprávneného a povinného sudca uvádza, že povinný bol v súvislosti so svojím návrhom na zastavenie exekúcie úspešný, no nebol zastúpený právnym zástupcom, v dôsledku čoho mu trovy exekučného konania nevznikli. Zároveň sudca rozhodujúc o sťažnosti rozhodol o trovách sťažnostného konania tak, že ich nárok žiadnemu z účastníkov nepriznal, nakoľko si trovy neuplatnili. O trovách súdneho exekútora rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu **n i e** je prípustné odvolanie.